

Könyvismertetés

Természetvédelmi kiadványok

Látványos és tartalmas kiadványok sorozatával lepi meg érdeklődő olvasóit a KTM Természetvédelmi Hivatala. A Hortobágyi, Kiskunsági és Bükk Nemzeti Parkokról 15-20 éve készült kötetek mellett a *Magyarország nemzeti parkjai* sorozatban most jelent meg „Az Aggteleki Nemzeti Park” c. terjedelmes, 520 oldalas könyv. Ez a monográfia igen részletesen, számos fényképpel, ábrával és térképpel illusztrálva mutatja be az alapítás sorrendjében negyedik nemzeti parkunkat. Megismerhetjük e csodás vidék – mely egyben bioszféra rezervátum és a Világörökség része is – földtani felépítését, vízrajzát, az oly sajátos barlangjait, zsombolyait, ősmaradvány-lelőhelyeit, az itt folyó gazdálkodás múltját és jelenét. Külön kiemelendő az Aggteleki-karszt élővilágát bemutató fejezet, mely nem egyszerű fajleltár csupán, hanem az élőhelyek és életközösségek kialakulását, egymásrahatását, dinamikus változását színesen tárja elénk. Szakmai körök számára is tanulságosak az erdőgazdálkodás múltjával és jelenével foglalkozó fejezetek.

A KTM OTVH eddig megjelent és előkészületben lévő kötetei az alábbiak:

Magyarország védett természeti értékei

Eddig megjelent:

– Magyarországi települések védett természeti értékei (1996)

Előkészületben:

– Magyarország védett földtani és felszínalaktani értékei

– Magyarország nemzetközi jelentőségű védett vizes élőhelyei (ún. Ramsari területek)

– Magyarországi erdőrezervátumok

– Magyarország védett növényei

– Magyarország fokozottan védett barlangjai

A magyarországi tájak, földrajzi régiók védett területei
(Sorozatszerkesztő: Rakonczay Zoltán)

Eddig megjelent kötetek:

– Kiskunságtól a Sárrétig (1987)

– Csévharasztól Bátorligetig (1988)

– Ipolytarnóctól Füzéradványig (1989)

– Sas-hegytől a Kálvária-dombig (1992)

– Balatonkenesétől a Kis-Balatonig (1994)

– Szigetközről az Őrségig (1996)

– Göcsejtől Mohácsig (1997)

A KTM Természetvédelmi Hivatala tanulmánykötetei

(Sorozatszerkesztő: Tardy János)

Eddig megjelent kötetek:

– Pintha I.: Az Észak-Alföld edényes flórája (1994)

– Kovács G. – Márkus F. – Sterbetz I.: Alföld mozaik (1995)

– Keszthelyi I. – Csapody I. – Halupa L.: Irányelvek a természetvédelem alatt álló erdők kezelésére (1995)

– Rodics K.: Gyilkos üzet (1995)

– Kelemen J. (szerk.): Irányelvek a füves területek természetvédelmi szempontú kezeléséhez (1997)

Előkészületben:

– A magyarországi veszélyeztetett élőhelyek vörös könyve

– Irányelvek a magyarországi vizes élőhelyek természetvédelmi szempontú kezeléséhez

– Magyarország bioszféra (Unesco MAB) rezervátumai

– A budai (rózsadombi) termálkarszt fokozottan védett forrása-
inak és hidrotermális barlangjainak védelme (egy komplex kutatási
program eredményei)

– Természetközeli erdőgazdálkodás – A természetes és természet-
szerű erdők kezelése

Dr. Bartha Dénes

ROVATVEZETŐ: DR. SZIKRA DEZSŐ

Éves tervünknek megfelelően első **Fakereskedelmi Szakosztályi** összejevetelünket a **Mecseki Erdészeti Rt.** szervezésében, június 9-én tartottuk.

Elsőként Nagy Balázs ügyv. ig. tartott előadást a Trust Hungary Kft. munkájáról. Az üzem amerikai tőkével és piacra épülve 1992-ben alakult. Évente cca. 10 000 m³ jó minőségű tölgy rön-

köt dolgoznak fel, borérelésre alkalmas dongát termelnek, kizárólag exportra. A sorszámozott rönkökből hasítással bontják a 1,0-1,1 m-es darabokat, majd szalagfűrészszel vágják a szállírányú dongákat. 18-20 hónapon keresztül természetes úton szárítják az anyagot. Nem igénylik az ISO rendszert. Az elmúlt években kb. 300 millió Ft-os beruházást hajtottak végre, árbevételük ez évben várhatóan meghaladja az 1 Md Ft-ot. Betétdongát, pörkölt tölgyaprítékot is termelnek, szeretnének ez évben kész hordót is előállítani. 1998. február 1-től zártkörű rt.-vé alakultak.

Általános volt a véleményünk, hogy ez az üzem is igen kedvező lehetőséget biztosít arra, hogy a jó minőségű, közel lemezipari tölgy rönköt magyar üzemből dolgozzuk fel, közvetlen export helyett. Ehhez természetesen az exportfeltételeket biztosítják.

Ezt követően Káldy József, a MEFA Rt. v. igazgatója előadásában átfogó tájékoztatást adott a gazdaság munkájáról. 52 000 ha területen gazdálkodnak, 7000 ha került kárpótlásra.

78%-ban őshonos fafajokkal (T, B, Cs) gazdálkodnak, 81%-ban gazdasági, 19%-ban védelmi területekkel rendelkeznek. 218 ha magtermő állományt kezelnek, 80 ha erdőtelepítést terveznek. Jelenleg 670 fő a dolgozói létszám. Terveik szerint árbevételük eléri a 22 Md Ft-ot.

Meglepően magas a fahasználatban a sarangolt választékok mennyisége (72-73%). Vajszlón, Sellyén és Hetvehelyen működnek faipari üzemek. A legjelentősebb a Vajszlói Kft. (20 000 m³, szárító, gőzölő, parketta). Integrálják a környező kisebb vállalkozókat. Jelentős a vadászati ágazatuk, évi 250 millió Ft árbevétel, 2000 db feletti nagyvad kilövés.

Igen büszkék a két erdei iskolájukra, ahol évente közel 3000 gyerekekkel találkoznak és nevelik az erdő és természet szeretetére, tisztelőre. Erről *Könyves Kálmán* erdészeti igazgató, házigazdánk adott tájékoztatást.

A szakosztály nevében gratulálunk Káldy József v. ig. úrnak, erőt, egészséget kívánunk a gazdasági munkája mellett az OEE elnöki tisztségéből adódó igen fontos társadalmi feladataihoz is.

Dudás István igazgatóhelyettes előadásában elmondta, hogy közel 1 millió ha területen 200 000 ha erdő felügyelete a feladatuk. Ebből 117 000 ha tartós állami tulajdon (Mecsek, Gemenc, Gyulaj, Boly, Dalmand), 76 000 ha privatizált erdő.

Sajnos még ma is igen sok terület működésképtelen, nem történtek meg a nevesítések. Az osztatlan közös területeken kicsi a tulajdonosi érdekltség, 5-6 éve szünetel a gazdálkodás. Elmaradtak az ápolások, elbozósodik a terület.

Mind a véghasználatokban, mind a gyéritési és tisztítási üzemtervi lehetőségektől és előírásoktól különösen a magán-szektorban jelentősek a lemaradások. Az érdeklődőknek nem adnak ki termelési információt.

Negatív véleményünk volt, hogy a meghirdetett országos erdőtelepítési program mellett gazdátlanul hagyjuk pusztulni erdeink jelentős részét.

Illyés László MEFA Rt. Ker. ig. aktuális piaci tájékoztatást adott. Elmondása szerint igen jó és arányos kapcsolat alakult ki a kereskedelmi munkában a központi és az erdészeti feladatok és szándékok között. Irányelveket és indító árjegyzéket adnak közre, vevőlistát, fizetőképességről tájékoztatást.

A környéken nagyon sok és jól működő fűrészüzem alakult, különösebb értékesítési gondjaik nincsenek.

Örvendetes, hogy a közvetlen rönkexport alig haladja meg az 1000 m³-t. Csak a legdrágább anyagot adták el (pl. T-rönk átlagár: 66 000 Ft/m³, 370 m³).

39 fő vett részt az összejövetelünkön, akik közül sokan aktívan kapcsolódtak az előadásokhoz.

A Sasréti Erdészeti Iskolában igen hangulatos és szép környezetben, ízletes ebédet fogyasztottunk, ahol még egyszer megköszöntük a megjelenést, a házigazdáknak a jó szervezést és szívélyes fogadtatást. Bejelentésünk szerint az őszi összejövetelünket a MEFAG Rt.-nél tervezzük.

Szalkay György

Tanulmányút az Északerdő Rt.-nél

Az FM 35-ös Helyi Csoportjának és a Szeniorok Tanácsának képviselői – szám szerint 26 fő – immár hagyományosan tekinthető éves szakmai tanulmányi útját az Északerdő Rt.-nél töltötte el. (A rendezés *Bak Júlia*, helyi csoport titkárra hárult.)

Csoportunkat a Tiszai Pályaudvaron fogadták a vendéglátók. Már itt érdekes történelmi visszatekintést kaptunk *dr. Járasi Lőrinc*től a pályaudvar nevével, létesítésével kapcsolatban.

Az Északerdő központjába utazva, az egyetlen erdőgazdasági központnak épített, műemléki felügyelet alatt álló épület sorsáról kaptunk képekkel is illusztrált tájékoztatót. Az 1970-es erdőgazdasági összevonás után oly szűkösnek bizonyult székház (emlékezhettünk a sebtében felhúzott faház irodáira) most a műemléki előírások betartása mellett ragyogóan felújítva, fél szárnnyal kibővíve, szinte üresnek tűnt a messziről jött vendégek számára. *Cserép János* vezérigazgató üdvözlő szavai, a részvénytársaság bemutatása kapcsán utalt is arra, hogy az akkori létszám negyede dolgozik most a központban. Csökkent persze az erdészeti egységek fizikai és alkalmazotti létszáma is. A feladatok meghatározó részét már vállalkozók végzik.

A 70-es évekhez viszonyítva a fakitermelés volumene szintén mérséklődött. Ennek oka a különböző védelmi rendeletek (Nemzeti Park, Tájvédelmi Körzetek korlátozó előírásai), illetve a piactól való nagyobb távolság, és az ebből is következő értékesítési gondok. Ezen kívánnak segíteni pl. a Ládi Fűrészekben induló vékonyfa tömbösítésre irányuló fejlesztés megvalósításával.

A LÁEV kisvonattal indultunk a délutáni programunkra. Első állomáshelyünk a festői Csanyik völgy volt. Itt épp a részvénytársaság házi löversenye zajlott. (Helyben csapolt sör, friss pogácsa és sok-sok kedves régi ismerős.) Nehéz volt otthagyni a fakitermelő versenyek színhelyét, a csodálatos fekvésű csanyiki löteret, a löversenyen vetélkedő barátainkat.

Kisvonattal továbbhaladva Mahócára értünk. Itt *Zatureczky Lajos* bátyánk – mint a Bükki Nemzeti Park nyug-

Az Északerdő Rt. felújított székháza

díjas, de fiatalokat megszegyenítő lelkes munkatársa – bemutatatta a nemrégien kiépített erdei tanösvény Andókút-Fonagyság közti szakaszát. Az iskolások tízezrei után mi is megcsodálhattuk a Kelet-Bükk szépségeit. A Dobrica forrásnál *Jurák József*, a (Parasznyai), alias Keletbükki Erdészeti Igazgatóság igazgatója is csatlakozott a tanulmányi kirándulás résztvevőjéhez. Érdekes volt megfigyelni, hogy a Nemzeti Park képviselőjeként *Zatureczky* korábbi, erdőgazdasági önmagához képest mennyire más szemüvegen keresztül nézi az erdőt.

A túltartott, feltehetően ipari fa kihozatala erősen megcsappant értékű, talán természetes felújításra is alkalmatlanná vált 150 éves bükkös esztétikai értékét magasztalta. Ezt méltán tette. Reméljük, hogy mielőbb olyan gazdag lesz hazánk is, hogy a védelmi- és közjóléti elsődleges rendeltetésű erdőrészeknél ezek funkcióját fenntartó, a társadalom számára így szolgáltatást biztosító erdőgazdákat az elmaradt termelési jövedelemkiesés legalább egy részéért (mondjuk 90%-ért) anyagilag kompenzálni fogja.

Az erdei sétától kifáradva érkezettünk Fonagyságra, szálláshelyünkre. Itt bőséges vacsora után, vörös és fehér bor mellett múltattuk az időt. Voltak akik tarokkoztak, és voltak akik a különböző rangú-rendű nótaismereteiket kívánták csiszolni. Ez utóbbit – talán a koleszterincsökkentő vörös nedűnek köszönhetően – még éjjel kettőkor sem unták meg.

A tanulmányút második napján a parasznyai határban az erdőművelés eredményeit tanulmányoztuk. A szép természetes és mesterséges erdőfelújítások láttán meggyőződhetünk arról, hogy jó erdőművelő szakemberek kezében vannak e munkák a gazdaságnál. A csúcsragogott csemeték nagy száma láttán megfogalmazódott az a vélemény is, hogy a növényevő nagyvad (legalább harmadára történő) apasztása az erdővagyon gyarapodását szolgálja. Ebben az erdő kezelője nincs érdekelte téve.

Ebéd után az Európa-szerte híres Tapolcai Barlang Fürdőben pihenhetünk ki a tanulmányút fáradalmait. A résztvevők számára értékes, emlékeztetően szép programért ezúton is köszönetet mondunk a szervezőknek, közreműködőknek, vendéglátóinknak.

Kép és szöveg: Virágh János

A Somogyi Erdészeti és Faipari Rt. volt a házigazdája annak a közös szakosztályrendezvény keretében tartott bemutatónak, melyre Kaposváron, 1998. május 28-án került sor.

Az Erdőművelési és Gépesítési Szakosztály tagjainak *Pintér Ottó* termelési vezérigazgatóhelyettes vázolta a rész-

Kiemelkedő munkásságának elismeréseként

DR. GÖBÖLÖS ANTAL

a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztje
(Polgári tagozat)
kitüntetésben részesült.

Szívből gratulálunk!

vénytarsság természeti, gazdasági viszonyait és a fejlesztési irányokat. *Detrich Miklós* műszaki osztályvezetőhelyettes az rt. erdészeti gépesítésének jelenlegi helyzetét az előzményekkel együtt mutatta be. Azt elmondottakból kiderült, hogy a szállításban a saját géppark nem mellőzhető, mivel a privatizált járművek fenntartása, megújítása nem megfelelő. A RÁBA gyárral közösen egy új, önrakodós terepjáró tehergépkocsi kifejlesztése van folyamatban. *Györke Gábor* erdőművelési osztályvezető ismertette és értékelte az elmúlt nyolc évben azt a válságfelf számolási tervet, melynek alapján 1991-ben a kezelt erdőterület 10,4%-át kitevő kötelezettség alá vont terület arányát sikerült 7,4%-ra leszorítani. A gondok forrása a hőtörés, a nagy sortáv, alacsony csemeteszám, kézi ápolás és a vadkár voltak. Ma általános a pástába ültetés, a jó minőségű csemete alkalmazása, az 1,5 méteres sortáv, s szükség esetén a vadkárelhárító kerítések megépítése.

Korábbi gépi ápolási próbálkozásaik a MULAG RM 50 homlokfüggesztésű szárzúzóval és 130 cm nyomtávú STEYER kis traktorral voltak.

Fekes Lajos műszaki osztályvezető mutatta be a STE-MAG-88 H erdőművelő alapgépet. A rövidítés 88 kW teljesítményű, hidrosztatikus hajtású „Somogyi Többcélú Erdő Művelő Alap Gép”-et jelent. A gépet a szolnoki Produkter Kft. produkáta. Legfontosabb szerepe az 1,5 méter sortávolságú mesterséges erdősfítések ápolásában lenne. A sort megközelítő folyosó 1200 mm magas, szélessége 500 mm. Két oldalon 20-20 cm-re elmozdítható vízszintes tengelyű, 800 mm munkaszélességű nehézkéses, körtárcsás cserjeirtó adapterek vannak. A kések az aljnövényzet és a cserjék jellegétől függően cserélhetők.

A gépet működni a Sántos 2 A erdőrészetben láttuk. Meggyőzőnek és reményteljesnek mutatkozott, további fejlesztés a terepjáró képesség javításában (tuskók) képzelhető el.

A bemutatót a SEFAG Rt. vendéglátásában ebéd követte. Ezután a résztvevők értékelték a látottakat, s üdvözölték az erdőművelési és gépesítési ágazat közös fejlesztésének látványos eredményét.

Az összevont szakosztályülésen részt vett *Káldy József*, az OEE elnöke is, aki az értékelés során hangsúlyozta az egyesületi munka egymásra épülő, egymást segítő jellegének fontosságát.

A rendezvényen a Penda Kft. ajánlotta az általa forgalmazott gödörfűrókat, tuskófűrókat, csörlőket, ekéket, talajmarókat, talajgyegetőket, szárzúzókat, árokásókat.

A közös szakosztályülés nemzetközivé vált a cseh és szlovák kollégák részvételével. A cseh kolégák a DLP-VS Krtiny cég képviselőjében az RZS-2 ültetőgépről, az AVY-PO csemetekerti kiemelépről, valamint a ZETOR 6340 traktor új kiegészítő felszereléseiről hoztak ismertető anyagokat (AGAMA).

Szlovákiából a zólyomi Műszaki Egyetem Környezet-technikai és Terméktervezési Karának vezetői (Ján Zeleny deán, Milán Mikles deánhelyettes, Ján Oswald deánhelyettes és Rónay Jenő professzor) voltak a vendégeink. A zólyomi egyetemen a legutóbbi átszervezések következtében ezen a karon oktatják az erdészeti és faipari gépesítési ismereteket.

Dr. Horváth Béla
Gépesítési Szó.

Bús Mária
Erdőművelési Szó.

Helyreigazító

Dr. Magyar János 1934-ben szerzett erdőmérnöki oklevelet. Lásd Erdészeti Lapok júniusi szám 192. oldal.

Itt van május elseje...

A SEFAG Rt., az OEE Helyi Csoportja, a Somogyi Erdész Lovász Egyesület és a SEFAG Rt. Üzemi Horgászegyesülete évente sportmajálist szervez a Tokaji Parkerdőben. Az idén 5. alkalommal kialakított programról, s annak kivitelezéséről csupa jót lehet elmondani. A délelőtti sportversenyek minden korosztály számára kellemes testmozgást, izgalmas kikapcsolódást biztosítottak. A déli harangszóra megéhezöket ízes ételeket kínáló konyha és büfé várta, mindenki igényeinek megfelelően választhatta ki ebédjét és hozzá italát. Délután a szent-Hubertus és a Somogyi Erdész Lovász Egyesületek, a Kaposvári Nehézatlétikai Szakosztály judó egyesületének izgalmas bemutatói, a Flamingó formációs táncgyűttes, a Hipp-Hopp Dance csoport, a Déryné Vándorszintársulat és a Somogy Táncgyűttes, hogy csak a legnevesebbeket említsem, színvonalas előadásai szórakoztatták a nagydéműt.

A parkerdő festői környezetet biztosít a majális helyszínének, a tó és az erdő nyugalmat, az európai színvonalú lőtérre rendezett programok pedig nyüzsgést és baráti forgatagot kínáltak a kilátogató erdészeknek és családtagjaiknak. Nagy örömeinkre azonban szép számmal jöttek ki Kaposvárról és környékéről is Tokajra, hogy egy kellemes és tartalmas napot töltsenek el erdei környezetben.

Kisvasúton Mesztegnyón

Rekordszámú résztvevő – négyszáz kirándulni vágyó látogató – gyülekezett május 1-jén a mesztegnyői Faluháznál a Kisvasúti Nap megnyitóján. Az idei rendezvényt nemzetközivé avatta 25 kínai vendég látogatása. Rövid üdvözlések, és a hivatalos megnyitó után zsíros kenyérral és jóféle borral vendégtelték meg a mesztegnyőiek a Kisvasúti Nap résztvevőit. A Faluház hagyományörző kiállításának megtekintése után indult a vendégsereg az állomásra. A felsőkaki végállomáson a szabad természet és egy kitelepült vendéglő várta a vonat utasait.

Az idei kisvasúti napnak különös aktualitást adott, hogy területfejlesztési pályázaton elnyert támogatás segítségével sikerült előrelépni a vasút felszereltségében. Egyebek között felújítottuk egyik mozdonyunkat, készítettünk két tágas, panorámás kirándulókocsit, építettünk Felsőkakon egy nagy esőbeállót. Ezeknek az első hivatalos „fellépése” éppen ezen a napon volt. Szerencsére, mert a korábbi járműállománnyal ez a nagy létszám nem lett volna kezelhető.

Az óriások erdejében

Az OEE Kaposvári Helyi Csoportja szervezésében május 5-én, *Bóna József* vezérigazgató, a Helyi Csoport elnöke tartott előadást „Az amerikai tanulmányút szakmai tapasztalatai” címmel. A videofilm vetítéssel egybekötött ismertetőn a mintegy száz főnyi hallgatóság bepillantást kaphatott az Amerikai Egyesült Államok nyugati részén folyó erdőgazdálkodásba. A természetvédelmi szempontok rendkívül szigorú érvényesítése az alapja az erdőben végzett mindenemű tevékenységnek. Ezért is maradhatott meg és szaporodhatott tovább az amerikai pöttyösbagoly, amely az eredményes együttműködés jelképévé vált.

Megcsodálhattuk az „óriások erdejét”, ahol nem egy fa ezer évet átél már, és nem egynek a fatömege meghaladja az 1000 m³-t. Van olyan is, melynek a kérge 60 cm vastag.

A nemzeti parkokon kívüli erdőben is rendkívül fontos a gazdálkodás során a környezet kímélete, de fontos az alap-

A SOPRONI EGYETEM TANÁCS

Mérnökavató nyilvános tanácsulást tartott

PRO UNIVERSITATE SOPRONIENSI kitüntetésben részesül:

Mara Árpád, okl. tanár, közgazdász, távoktatási összekötő, *Csikszereda*, Erdészeti és Faipari Liceum SE EMK Távoktatási Tagozat.

EGYETEMI MAGÁNTANÁR címet adományoz az Egyetemi Tanács az alábbiaknak:

Dr. habil Csóka György okl. erdőmérnök, a mezőgazdasági tudomány kandidátusa, *dr. habil Oroszi Sándor* okl. erdőmérnök, a mezőgazdasági tudománykandidátusa.

Sikerés minősítő eljárás alapján HABILITÁLT DOKTORI címet kapnak:

Dr. Csóka György, a mezőgazdasági tudomány kandidátusa, *dr. Kárász Imre*, a biológiai tudomány kandidátusa, *dr. Wittmann Gyula*, a műszaki tudomány kandidátusa.

EGYETEMI DOKTORI címet kapnak:

néhai *Mihály Sándor* egyetemi adjunktus, *Tóth Aladár* okl. erdőmérnök.

SOPRONI EGYETEM KIVÁLÓ DOLGOZÓJA kitüntetésben részesülnek:

Dr. Albert Levente egyetemi docens, *dr. habil Bartha Dénes* egyetemi tanár, *dr. Kalmárné Rács Ágnes* sztechn-i mts., *Marton Tibor* főiskolai adjunktus, *dr. Peszlen Ilona* egyetemi docens, *Tompa*

Zsoltné könyvtáros, *Szalay Károlyné* pénzügyi előadó.

REKTORI DÍCSÉRET kitüntetésben részesülnek:

Dr. Csanádi Eteléné laborasszisztens, *Csendes Ferenc* nyelvtanár, *Forgó József* karbantartó szakmunkás, *Krisch János* egyetemi tanársegéd, *Molnárné Kiss Irén* adminisztrátor, *Polgár Sándorné* laboráns, *Verőné dr. Wojtaszek Malgorzata* adjunktus, *Vörös Ákos* nyelvtanár.

Levél fiamhoz, Sopronba

„Mindnyájan voltunk egyszer az Akadémián...”

Hol beléptünk száz-színű reménnyel és kibomlott vágyaink csokra, mit kötöttünk nyugtalan sok éjjel, mely álmunkat az égig dobta. És elhoztuk szép, merész céljaink, és nagyon-nagy akarat hevét, hogy miénk lesz egykor a drága kincs: a diploma! – s rajta a pecsét.

„Leraktunk minden vizsgát, no egy-kettő híján...”

Itt dolgozni kellett, de keményen, és nappalok, éjjelek során a szív kellett, hogy abban elégjen, mit szép célunk tőlünk itt kívánt! De volt, hogy a próbánál elbuktunk, volt erőnk isf elállni újra, s hogy az a nap ne legyen végbúcsúnk, mi ráálltunk ismét az útra.

„megittunk egy pár eks-et, s jó néhány létra bort...”

Ha erdőről s szép lányról daloltunk, –mert mindkettő oly nagyon tetszett– már tudtuk, hogy ők lesznek a sorsunk, és őértük ittuk az eks-et!... Az igazi barátság most is él, mit férfivel férfi ott kötött, és életünk végéig elkísér, mert az igaz barátság örök!

„A dicső Firma az volt, ki szerte udvarolt...”

Mert száz színben nyíltak a virágok... De hol vannak azok a kertek, mik oly széppé tették a világot, s mik oly kedves emlékké lettek?... A sok nyíló, színes szép virágból a szívünkben őriztünk egyet, és csak reá gondoltunk – de százszor! mert számunkra ő volt a legszebb!

„Szép idő volt, jó idő volt, kár, hogy elmúlt, jaj de kár!...”

Ám elmúltak azok a szép napok, csak emlékkük maradt meg nekünk, és elmúlt az ifjúság, elhagyott!... Most búcsút int fáradó kezünk. De örököül átadnánk tinétek a hűséges, jó erdész-szívünk, hogy amint mi, ti is úgy vigyétek, mert bennetek erősen hiszünk!

Még szeretnék üzenni sok szépet, de nem tudom, velem most mi van! A szívemben fájnak az emlékek...

Tán megérted apádat, Fiam...

Cserjés Antal

anyag termelése is a faipar számára. Számunkra szinte elképzelhetetlen termőhelyi adottságok következtében, a 600 m³/ha gyérintési fatömeg sem ritka.

Az előadó megemlékezett azokról a magyar származású erdészekről is, akik a közép-európai erdészeti kultúra birtokában szereztek hírnevet maguknak az új hazájukban.

Detrich Miklós

Barkóczy István (1927-1998)

Életének 71. évében – gyógyíthatatlan betegségben – elhunyt **Barkóczy István** erdésztechnikus, a korábbi Gyulaji Állami Erdő- és Vadgazdaság nyugalmazott erdészvezetője.

1927-ben született Gyulajon, vagyontalan kistisztviselői családban. A korai félárvaságban, a kor szociális rászorultsági támogatása segítette ahhoz, hogy középiskolai tanulmányait Egerben a Cisztercita rend gimnáziumában, jó eredménnyel 1945-ben elvégezze. Sajnos az anyagi gondokban állandósult családi háttér a továbbtanulás esélyétől megfosztotta. Mi több, a család eltartása nehezített rá.

A szülőhely miliője, az erdészeti pályára iránti érdeklődés, a kollégális fogadókészség egyaránt segített abban, hogy személyes képességei és tanult intellektusával 1947-től egy

E havi számunk szerzői:

Bartha Dénes	Soproni Egyetem	Sopron
Csóka György	ERTI	Mátrafüred
Dósa Gyula	NEFAG Rt.	Szolnok
Führerné Nagy Györgyi	Soproni Egy.	Sopron
Gardos Mátyás	erdőmérnök	Etes
Gerely Ferenc	ÁPV Rt.	Budapest
Horváth Gyula	erdőmérnök	Ajka
Kollwenz Ödön	erdőmérnök	Pécs
Konkolyné dr. Gyuró Éva	Soproni Egy.	Sopron
Madas András	egy. tanár	Budapest
Molnár György	OMMI	Budapest
Pápai Gábor	OEE	Budapest
Pefer Bachmann	egy. tanár	Svájc
Petényi Sándor	régész	Tata
Solymos Rezső	akadémikus	Szentendre
Schalkház Lipót	erdőmérnök	Miskolc
Szikra Dezső	Duna-Ipoly N.8.	Budapest
Tóth József	ERTI	Budapest
W. David Klemperer	közgazdász	USA
Wagner Tibor	Mátra-Nyugatbük Rt.	Eger

A lapban aláírás nélkül megjelenő fotókat Pápai Gábor készítette.

életre szólóan, teljes énjével a magyar erdők szolgálja legyen.

A kezdés minden nehézségét át kellett élnie. 1947-ben a folyó cégtermelések vágásvezetője, később a gyulai és kopányszántói erdőgondnokság órabéres rakodókezelője, adminisztrátora, majd 1953-tól a pári erdészet erdészetvezető-helyettese, műszaki vezetője, s 1963-tól az 1989-ben történt nyugdíjba vonulásáig a Gyulai EVG legnagyobb és legösszetettebb tevékenységű erdészetének volt vezetője.

Erdész szakképesítését kiváló eredménnyel 1954-ben szerezte. Kivételes képességű, hivatalos kvalifikációját messze meghaladó ismeretű és felkészültségű, látókörű ember volt. Rendkívüli szorgalma, nagy munkabírása, fáradhatatlan ügybuzgósága – módszeres önképzése – az általánosan elismert jó szervező és irányítókészsége sikeres vezetővé tették.

Igényes és fogékony volt a technológiai és technikai megújulás iránt, amelyben az erdészete mindig bizonyító erejű volt. Személyes emberi és vezetői adottságával hatékonyan koordinálta a több évtizedes kényszerű és eltérő erdészeti és vadászati megítéléseket, igényeket.

A szűkebb környezetében a közéletben is tevékeny ember volt. Az OEE-nek 1953-tól volt tagja, s egy cikluson át a szociális albizottságot vezette.

Tevékenységét életútja során több szakmai és kimagasló állami kitüntetéssel ismerték el. Elvesztésében a magyar erdők fáradhatatlan munkását, a jó kollégát és barátot gyászoljuk.

A család tagjai mellett a szűkebb erdésztársadalom, a barátok, ismerősök kiterjedt sokasága kíséerte utolsó útjára 1998. június 4-én a tamási temetőben.

„Gyulaj” Rt.

Dorn Lajos nyugalmazott erdész (1928-1998)

Dorn Lajos nyugalmazott területvezető erdész 72 éves korában, '98. január 29-én váratlanul elhunyt. Megdöbbenéssel vettük a szomorú hírt, hiszen nyugdíjasként nap mint nap közöttünk volt. Fialatos, fürgé mozgása lehetővé tette, hogy a Tanulmányi Erdőgazdaságnál nagy generációváltást követően megjelenő, ifjú erdészgenerációt segítse, a Brennberg és Hidegvíz környéki erdészeti munkában.

Sopronban született 1928-ban, köztisztviselőként álló bortermelő családban. A természet szeretetét már otthonról hozta. 1941-től 1944-ig erdészgyakornok a Sopron város tulajdonát képező erdőben, ahonnan kitűnő minősítéssel megy az esztergomi erdész szakiskolába (1944-1946). Az iskola elvégzése után beosztott erdész, majd katonai idejét tölti.

Az erdők államosítását követően a soproni erdők átmenetileg a Szombathelyi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalathoz kerültek, így egyszerű áthelyezéssel területvezető beosztást kapott az Óriszentpéteri Erdészetenél. Az erdészeti középfokú oktatás megindításakor elsőként iratkozott be az Erdé-

szeti Technikumba, ahol 1957-ben megkapja erdésztechnikus oklevelét.

Sopronba 1956 decemberében sikerül visszakérülnie. A Tanulmányi Állami Erdőgazdasági Hegyvidéki Erdészethez kerül, ahol nyugdíjazásáig kerületvezető erdész. Az általa elvégzett és irányított munkák sokaságának felsorolása e megemlékezés terjedelmét messze túlszárnyalja.

Volt kedves munkatársunk egész életét a precíz, pontos és példamutató munka jellemezte. Emberségből jelesre vizsgázott. Beosztottai tisztelték, munkatársai szerették, felelősei becsülték.

Szerénysége, jó kedélye és optimizmusa jó hatással volt környezetére és munkatársaira.

Munkáját több alkalommal ismerték el kitüntetéssel, arany törzsgárda gyűrűvel, becsülték életében és elhunytában, ehhez méltó erdésztemetésben részesült a soproni Evangélikus temetőben 1998. február 4-én.

A kegyetlen sors váratlanul ragadta el szeretteitől, barátaitól és a Hidegvíz-völgy fenyveseitől. Ezek az erdők még sokáig hirdetik az ő nevét, szívében pedig egy csodás erdő békéje nyugszik.

Németh Ferenc
ny. erdész

Szívünkben mély fájdalommal, lelkünkben megnyugvással, tudatunkban a megváltoztathatatlant, a legvégsőt elfogadva búcsúzzunk **FÜHRER ERNŐ** erdőmérnöktől.

Führer Ernő Szentpéterúron, Zala megyében született 1922 tavaszán.

Úgy tűnik, hogy az erdőkoszorúza szülőföld meghatározó volt egész életére. Erdészként dolgozó édesapjától tanulta az erdőt megismerni és szeretni. A természet – az erdő, a vad – szeretetét génjeiben hordozta, hisz nemcsak édesapja – de ameddig tudni lehet – nagy, déd- és ükapja is az erdőt szolgálta. Nagy boldogsága volt, hogy fia is követte.

Keszthelyen, a premontreiek gimnáziumában érettségizett, majd a József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Erdőmérnöki Karán folytatta tanulmányait. Erdészkedését a Zala megyei Erdőgazdasági Egyesülésnél kezdte, de rövidebb később, 1952-től Nagykanizsán dolgozik. Erdészvezető-helyettes, fásítási csoportvezető, igazgatási osztályvezető. A termelőszövetkezetek erdőgazdálkodási tevékenységének kiszélesedésével, az erdőgazdaság szervezeti átalakulásával egy időben – hosszú vívódás után – úgy dönt, hogy a tsz-nél dolgozó volt munkatársainak akkor tud legjobban segíteni, ha követi őket, és közvetlen munkatársak lesznek. Volt ereje a pályamódosításra, és vállalta a Sáska Termelőszövetkezet főmérnöki, majd a Délzalai Tsz.-ek Szolgáltató Vállalata igazgatói beosztását. 1983-ban vonult nyugdíjba.

Egy hosszú, sikeres, oadaással szolgált életpálya minden állomását – e rövid megemlékezés keretében – nem lehet értékelni. Szeretnék ezért inkább az emberről vallani, aki az előbbiekkal csak körvonalazható.

Arany János szavai szellemében élte: „Legnagyobb cél pedig / itt e földi létben, / Embernek lenni mindég, / minden körülményben.”

A másokért való szolgálatot jelentette számokra a vadászársaság elnöki tiszte is. Nem hiszem, hogy van az országban még egy olyan vadászársaság, amelynek élén csaknem három évtizeden keresztül ugyanaz a megbecsült elnök állt. Átgondolt tevékenységed, irányító munkád hozzájárult,

hogy a kanizsai erdészek VT-a mindvégig a legjobbak között volt. Emléked mindig élni fog vadásztársaságod szívében és a bajcsai erdő sóhajában.

Tisztelt gyászoló Pályatársak, Kollégák, akik a selmeci hagyományok szerint élünk, ne feledjétek a dalt:

*„Ha az, ki elment közülünk
Eszedbe jut megint,
Köszönts rá egy jószerencsét,
Bányász szokás szerint.”*

Az égi erdők és vadászmezők adjanak Neked örök nyugalmat.

Ernő! Isten veled!

□

Kossow József 1904-1998

1998. május 14-én Sopronban elhunyt **Kossow Gerro-nay József** erdőmérnök. 1904-ben Sopronban született. Nagypapa ügyvéd, édesapja orvos volt, így a családban elsőként választotta az erdészhivatást. Felsőfokú tanulmányait megelőzően a soproni bencés gimnáziumban tanult, az onnan hozott irodalom- és főként versszeretet az utolsó napokig elkísérte.

1930-ban szerzett diplomát Sopronban. Első munkaadója Frigyes főherceg volt Fertőendrén. Itt elsősorban a vadászokat szervezte és maga is vadászott. 1934-ben megnősült, a híres professzor, Roth Gyula Emília lányát vette el és élt vele boldog házasságban annak 1989-ben bekövetkezett haláláig. Sopronban az erdőgazdaságnál, az erdészeti kutatóintézetben dolgozott elsősorban az erdőfelújítások terén. Egész életében ezt is tartotta a legfontosabb erdész feladatnak, különös tekintettel az elültetett csemete ápolására.

Nyugdíjba vonulása után, amelyet még leírni is régen volt: 1964-ben, újra visszatért a vadászathoz, az Egyetem Vadgazdálkodástani Tanszékének fordított német nyelvű anyagokat és volt sokáig megbecsült és szeretett tagja a tanszéknek.

1995-ben vasdiplomát kapott, 65 éve szerzett oklevelének emlékére.

1997-ben a balassagyarmati vándorgyűlésen az Erdészeti Egyesület tiszteletbeli tagjává választotta. Nagy megtiszteltetésként fogadta, azóta már sajnos tudjuk, élete utolsó kitüntetését. Sopron egyik régi nagy alakját május 20-án kísértük utolsó útjára és temettük családjá mellé. Sírjánál Ormos Balázs búcsúzott az egyik legidősebb erdőmérnöktől, nagy idők tanújától. (Kossow Józsefet a Tanulmányi Erdőgazdaság Rt. saját halottjának tekinti.)

(rm)

□

Nagelreiter József nyugalmazott erdész (1932-1998)

Gyermekkora óta nehéz légzése kísérte végig életét. Sopronban született és az erdész szakiskola Sopronba kerülését követően erdész szakvizsgát tett. A Tanulmányi Erdőgazdaságnál gyakornok, beosztott erdész, kerületvezető, majd központi irodai erdész. A Dudlesz, Szárhalom és Balf erdeiben teljesedett ki gyakorlati tudása.

Szorgalma, igyekezete, jó kedélye és tudása miatt mindenki szerette, alacsony termete miatt a kis „Nági”-ként becézték.

Szolgálati idejéből húsz évet töltött a Tanulmányi Erdőgazdaságnál, majd ezt követően sikerrel pályázta meg a

Soproni Városi Tanács kerületvezetői állását. Szolgálati idejének második húsz évét már mint városi erdész töltötte nyugdíjba vonulásáig. Megmaradt mint „jó szomszéd”, hisz a város parkerdeje a Hegyvidéki Erdészettel határos. A Lővér körúti és sörházdombi parkerdei munkák szervezése és irányítása mellett nemcsak a szoros erdészeti feladatokat látta el, hanem a városi kőbánya irányítását is végezte évi ezer köbméter kőtermeléssel.

Temetésén érdemeit erdész kollégája méltatta: gyermek-kora óta szerette az erdők szent templomát, hiszen az erdő tiszta levegője éltette, a légszomjat okozó asztmát hősiesen viselte. Végző búcsúzóként Áprily Lajos versével köszöntünk el tőle: „Engem az erdő szeret... S ha majd mélyebbre költözöm, érzéstelen rommá omoltan, (egy hang közelről súgja még,) én is az erdő fája voltam.”

Németh Ferenc
ny. erdész

□

Dr. Radó Gábor (1919-1998)

Hosszan tartó betegség után elhunyt **dr. Radó Gábor**, a magyar erdészet egyik kiemelkedő alkotó személyisége.

A diósgyőri erdőtisztai családból induló pályát a történelem és a sors fordulatai – kortársaihoz hasonlóan – olykor ingataggá és küzdelmessé formálták.

Erdőmérnöki oklevelet 1942-ben szerez és pályáját a Bustyaházi M. Kir. Erdőigazgatóságon mint vasútépítő és tervező kezdi. Ezt hamarosan katonai, illetve frontszolgálat követi.

A háborút követően a Debreceni, Pécsi, Dunaárteri Erdőigazgatóságnál, illetve a Bács-Kiskun megyei Erdőgazdasági Egyesülésnél mint erdőgondnok, illetve mint műszaki csoportvezető tevékenykedik, 1952-ben kerül az Állami Gazdaságok és Erdők Minisztériumába és ezt követően nyugdíjazásáig folyamatosan irányító szervezetekben – Országos Erdészeti Főigazgatóság, MÉM Erdészeti és Faipari Főosztály, Fagazdasági Vállalatok Országos Központja – a termelés és műszaki fejlesztés területén tevékenykedik. Kiemagasló érdemei vannak a motorfűrészek bevezetése és elterjesztése, a gépi közelítés, rakodás, kérgezés, aprítéktermelés és az erdőművelés gépesítése terén.

Szorgalmazta a műszaki erdészetek felállítását, tanfolyamok, gépbemutatók szervezését. A technikai fejlesztést szakkikkek és szakkönyvek írásával is elősegítette. Kandidátusi értekezése is ezt a célt szolgálta. Több évtizedes munkája eredményeként a magyar erdészet technikai színvonala jelentős mértékben fejlődött. Fiataltabb munkatársait önzetlenül segítette. Egyénisége és szaktudása révén nemzetközileg is elismerést szerzett magának. Munkáját számos kitüntetéssel honorálták.

A gödöllői temetőben családtagjai mellett számos barátja és volt munkatársa kísérte utolsó útjára.

Emlékét megőrizzük.

Nyugodjon békében.

Dr. Balogh Ferenc

